

Abstrakt: Odchod Ruské federace z Rady Evropy a jeho dopad na ochranu lidských práv v zemi

Klíčová slova: Rada Evropy, Rusko, Ukrajina, agrese, lidská práva

Diplomová práce se věnuje aktuálnímu tématu odchodu Ruské federace z Rady Evropy a analyzuje, jaký dopad může tento krok mít ve vztahu k ochraně lidských práv v zemi. V úvodu si autorka pokládá dvě výzkumné otázky se záměrem zkoumat je z mezinárodněprávní perspektivy. V první z nich autorka avizuje záměr zamyslet se nad tím, zda k odchodu Ruské federace směřovaly vztahy mezi zemí a Radou Evropy dlouhodobě či zda se jednalo o přímou reakci na napadení Ukrajiny. Druhá výzkumná otázka je spojena s dopadem odchodu země z organizace na lidská práva v zemi, přičemž otázka zní, zda měla organizace možnost na lidskoprávní situaci v zemi vzhledem k napadení Ukrajiny ze strany Ruské federace v únoru roku 2022 ještě působit. Obě otázky autorka považuje za důležité vzhledem ke zhodnocení účelnosti, příčin a dopadů vyloučení Ruska ze strany Rady Evropy.

Práce je rozdělena do tří velkých kapitol, přičemž první z nich se za účelem objasnění širšího kontextu věnuje ochraně lidských práv v Ruské federaci, a to z hlediska vnitrostátního i mezinárodního práva. V části věnující se vnitrostátnímu právu je kladen důraz zejména na ústavní a institucionální ochranu lidských práv, z hlediska mezinárodního práva je pak zkoumáno zapojení Ruska do regionálních i univerzálního režimu ochrany lidských práv. Nechybí ani část věnující se kritice lidskoprávní situace.

Druhá kapitola je zaměřena na vývoj vztahů mezi Radou Evropy a Ruskem v časovém rozmezí od vstupu země do organizace až do období před ruským napadením Ukrajiny v roce 2022, přičemž důraz je kladen na klíčové milníky pro vývoj vztahů mezi oběma subjekty, jako je druhá čečenská válka či ruská anexe Krymského poloostrova. Autorka zde také analyzuje kontroverzní vyhrazení si možnosti posuzovat vykonatelnost rozsudků Evropského soudu pro lidská práva ze strany Ústavního soudu Ruské federace.

Ve třetí kapitole jsou popsány okolnosti a právní aspekty samotného odchodu země z organizace a jejich zhodnocení. Autorka se zde věnuje událostem z února 2022, reakci Rady Evropy a směřování budoucího vývoje vztahů mezi oběma subjekty, přičemž zkoumá také potenciál organizace při vyšetřování a stíhání válečných zločinů spáchaných během konfliktu na Ukrajině.